

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 132/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou C&T Advokáti s. r. o., Fedinova 3b, Bratislava, IČO 51 284 961, v mene ktorej koná jej konateľ a advokát Mgr. Ing. Miroslav Compel, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Obdo 28/2021 z 29. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručitou 26. januára 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požaduje zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, ako aj priznanie náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ podal na Okresnom súde Nitra (ďalej len „okresný súd“) žalobu, ktorou sa proti obchodnej spoločnosti BL Slovakia, spol. s r. o. (ďalej len „žalovaná“), domáhal zaplata sumy 65 134,17 eur s príslušenstvom z titulu vyplatenia vyrovnacieho podielu s úrokmi z omeškania vzhľadom na skutočnosť, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 28 Cb 83/2000 z 20. apríla 2021 bol sťažovateľ vylúčený z obchodnej spoločnosti BLOCK SLOVAKIA, spol. s r. o. (v súčasnosti žalovaná). Na účely ustálenia správnosti vedenia účtovníctva a správnosti údajov uvedených v účtovnej závierke za rok 2010 okresný súd pribral do konania znalca z odboru ekonómie a manažmentu,

odboru účtovníctva a daňovníctva. Podporne vychádzal z rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 33/2010 a 3 Obo 15/2016. Vychádzal pritom zo záverov znaleckého posudku súdneho znalca doc. Ing. Jozefa Bojňanského, PhD., ktorý komplexne riešil nastolené otázky, či sťažovateľom predložené účtovné závierky poskytovali pravdivý a verný obraz finančnej situácie žalovanej v rozhodnom období. Podstatnými pre rozhodnutie boli závery súdneho znalca, že účtovná závierka k 31. decembru 2010 zostavená k 7. marcu 2011 neposkytovala pravdivý a verný obraz finančnej situácie žalovanej, keďže v nej neboli zúčtované sankčné úroky vyrubené príslušnými rozhodnutiami k 5. decembru 2005, 18. júlu 2007 a 17. januáru 2008, čo znamenalo, že k uvedeným dátumom mali byť zúčtované v účtovníctve. K ich zúčtovaniu pritom došlo v rámci účtovníctva za rok 2010, pričom sankčné úroky boli zúčtované do nákladov, čo v konečnom dôsledku znížilo hodnotu vlastného imania o sumu 30 566,18 eur. Išlo o 13 pohľadávok so splatnosťou v intervale rokov 1998 až 2000, kde bola účtovná jednotka vzhľadom na uvedenú splatnosť oprávnená a povinná tvoriť opravné položky k týmto pohľadávkam už v priebehu do roku 2010, aby zabezpečila verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré boli predmetom účtovníctva. Tvorba opravných položiek bola zúčtovaná do nákladov až v roku 2010, čo v konečnom dôsledku znížilo hodnotu vlastného imania o sumu 199 351,02 eur. Súdny znalec uviedol, že už uvedené účtovné prípady boli doložené prvotnými dokladmi, t. j. boli preukázané a správne zaúčtované. Pre okresný súd tak vyplynul záver o zápornej hodnote čistého obchodného imania, keď táto bola súdnym znalcom určená na minusovú hodnotu vo výške 45 653,38 eur. Sťažovateľ síce v konaní spochybňoval existenciu sankčných úrokov, resp. 13 pohľadávok, no žiadne dokazovanie v tomto smere nenavrhol. Okresný súd preto vychádzal z faktu existencie a oprávnenosti týchto záväzkov. Podľa názoru okresného súdu účtovná závierka za rok 2010 predložená sťažovateľom nevyjadrovala skutočný stav účtovných prípadov, ktoré mali byť zaúčtované už v období pred rokom 2010.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 31 Cb 9/2014 z 25. októbra 2018 na podklade už uvedeného žalobu zamietol.

4. Na odvolanie bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený ako vecne správny rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 26 Cob 33/2019 z 21. novembra 2019 (ďalej len „rozsudok z 21. novembra 2019“). Krajský súd v podstatnom uviedol, že hodnota podielu obchodnej spoločnosti sa odvíja od hodnoty čistého obchodného majetku, ktorým je obchodný majetok po odčítaní všetkých záväzkov (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Cdo 3180/2008). S prihliadnutím na uvedené sa preto stotožnil so záverom okresného súdu o potrebe zaoberania sa správnosťou predložených účtovných závierok. Poukázal ďalej na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 15/2016, v zmysle ktorého účelom inštitútu vyrovnacieho podielu by malo byť spravodlivé určenie majetku a záväzkov pripadajúcich na spoločníka spoločnosti, ktorého účasť za trvania spoločnosti zaniká pri zohľadnení reálnej hodnoty spoločnosti ku dňu zostavenia riadnej individuálnej účtovnej závierky za účtovné obdobie predchádzajúce účtovnému obdobiu, v ktorom zanikla účasť spoločníka v spoločnosti. Za správne preto považoval pribratie súdneho znalca do konania.

5. Proti rozsudku krajského súdu z 21. novembra 2019 podal sťažovateľ dovolanie pre nesprávne právne posúdenie, odvolávajúc sa na § 421 ods. 1 písm. a) a c) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). V dovolaní poukázal na nesprávne právne posúdenie otázky, ktorá mala pre uplatnený nárok zásadný význam, a to otázky, na základe čoho sa má určiť vyrovnací podiel spoločníka

v obchodnej spoločnosti podľa § 61 ods. 2 a 3 Obchodného zákonníka. Sťažovateľ tvrdil, že majetok žalovanej ku dňu zrušenia jeho účasti v spoločnosti nebol určený spravodlivo z dôvodu, že sa mal určiť na základe spoločními schválenej účtovnej závierky [§ 125 ods. 1 písm. b) Obchodného zákonníka], a nie ku dňu zostavenia individuálnej účtovnej závierky. Nebolo preto potrebné nariaďovať znalecké dokazovanie na účely zistenia čistého obchodného imania spoločnosti žalovanej. Podľa sťažovateľa schválenú účtovnú závierku možno meniť len vtedy, ak člen valného zhromaždenia požiada postupom podľa § 122 ods. 3 Obchodného zákonníka o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, ktorým bola účtovná závierka schválená. Na podporu svojich záverov poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 191/2003, 3 Sžfk 6/2017 a 3 Sž 109/1999.

6. Dovolanie sťažovateľa bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté v súlade s § 447 písm. f) CSP s poukazom na to, že prípustnosť dovolania nebola podľa príslušných ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP daná.

7. V napadnutom uznesení najvyšší súd zdôraznil, že sťažovateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu [a)] a ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne [c)].

8. Sťažovateľom nastolenú otázku, „na základe čoho sa má určiť vyrovnací podiel spoločníka v spoločnosti v súlade s § 61 ods. 2 a 3 Obchodného zákonníka“, považoval najvyšší súd za právnu otázku odvíjajúcu sa od interpretácie hmotnoprávneho predpisu, a to konkrétne Obchodného zákonníka, pričom podľa jeho názoru išlo zároveň o otázku, ktorá mala priamy súvis s predmetom sporu. K sťažovateľom namietaným rozhodnutiam najvyššieho súdu (k tomu pozri bod 5 tohto uznesenia) tento ustálil, že išlo o rozhodnutia vydané v odvolacom konaní, nie dovolacom. Zdôraznil pritom, že z § 421 ods. 1 CSP jasne a bez pochybností vyplýva, že citované ustanovenia majú na mysli ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu. Aj napriek uvedenému sa však najvyšší súd zaoberal obsahom namietaných rozhodnutí, pričom konštatoval, že v uznesení sp. zn. 3 Sžfk 6/2017 sa najvyšší súd ako kasačný súd zaoberal sťažnosťou sťažovateľa vo vzťahu k rozhodnutiu daňového úradu, pričom vychádzal z ustanovení zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom predmetom sporu bolo preskúmanie rozhodnutia správcu dane o vyrubení rozdielu dane z pridanej hodnoty na základe vykonanej daňovej kontroly, keď správca dane neuznal odpočty dane z pridanej hodnoty v daňovom priznaní. Z obsahu citovaného rozhodnutia preto nevyplývalo, žeby sa najvyšší súd zaoberal právnou otázkou nastolenou sťažovateľom v dovolaní.

9. Obdobne z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sž 109/1999 rovnako podľa názoru odvolacieho súdu nevyplývalo, že by sa ním preskúmavala právna otázka nastolená sťažovateľom v dovolaní, keďže právna veta znela: „*Predpokladom uznania odpočtu výdavku, resp. nákladu je preukázateľnosť jeho vynaloženia, ktorej základ tvoria predovšetkým účtovné doklady vyhotovované účtovnou jednotkou podľa príslušných ustanovení zákona č. 563/2009 Z. z.*...“

10. Napokon aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 191/2003 sa podľa odvolacieho súdu odlišovalo v skutkových okolnostiach, keďže v predmetnom rozhodnutí sa najvyšší súd zaoberal

právom spoločníka podieľať sa na zisku obchodnej spoločnosti s dôrazom na povahu uznesenia valného zhromaždenia.

11. V závere napadnutého uznesenia najvyšší súd odkázal na rozhodnutia sp. zn. 5 Obo 70/2008 a 3 Obo 15/2016, v ktorých bol namietaný spôsob výpočtu vyrovnacieho podielu, konkrétne základ, z ktorého bol vyrovnací podiel vypočítaný, ku ktorému najvyšší súd ako odvolací súd uviedol, že *„ak súd prvej inštancie vychádzal zo záverov znaleckého posudku, úlohou ktorého bolo zistiť výšku čistého obchodného imania žalovaného a vychádzal pritom z ročnej účtovnej závierky žalovaného za obdobie, v ktorom účasť žalobcu zanikla, nepochybil.“*

12. K možnosti vyvodzovania prípustnosti dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) a zároveň písm. c) CSP dovolací súd v závere odkázal na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 4 Cdo 14/2017, s ktorým sa stotožnil a z ktorého vyplynulo, že uplatnenie dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP súčasne sa vzájomne vylučuje, pretože ak dovolací súd rozhoduje o danej právnej otázke rozdielne, nemožno hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

13. V kontexte namietaného dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia sťažovateľ poukazuje na judikatúru ústavného súdu obsiahnutú v náleze č. k. II. ÚS 268/2018 z 19. septembra 2018, z ktorej vyplýva, že pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP, ako aj § 421 CSP, pričom najvyšší súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, poruší tým právo na prístup k súdu. Z judikatúry o prípustnosti súbehu dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 CSP vyvodzuje ústavnú neudržateľnosť záverov najvyššieho súdu obsiahnutých v bode 12 tohto uznesenia.

14. Sťažovateľ nesúhlasí s námietkou dovolacieho súdu, že judikáty spomínané sťažovateľom v dovolaní sú skutkového, a nie právneho charakteru. Podľa sťažovateľa došlo v jeho prípade k odmietnutiu spravodlivosti, keďže najvyšší súd sa bezdôvodne odmietol zaoberať dovolaním sťažovateľa, čím došlo k odmietnutiu spravodlivosti.

15. Uvedeným postupom došlo podľa sťažovateľa aj k nemajetkovej ujme, keďže sťažovateľ nemôže pokojne užívať svoj majetok, hoci mu toto právo patrí. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd porušil aj právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na konanie bez prietahov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (m. m. IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

18. V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, akcentujúc účel citovaného základného práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu, pričom k vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu (k tomu pozri I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05, IV. ÚS 201/2018), ústavný súd zdôrazňuje, že k porušeniu citovaného základného práva môže dôjsť v zásade len neprimerane dlhým postupom – konaním príslušného všeobecného súdu vyznačujúcim sa súhrnom viacerých právnych skutočností (najmä opomenutím a neodôvodnenou nečinnosťou). Objektom skúmania pri posudzovaní, či k porušeniu označeného základného práva došlo, je teda dĺžka (obdobie) samotného rozhodovacieho procesu s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, nie však samotné rozhodnutie, ktoré spravidla takýto následok nemôže mať. Rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci sa totiž napĺňa účel základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, a teda aj v zásade odstraňuje stav právnej neistoty strany v spore (m. m. IV. ÚS 165/2020).

19. Pridržiavajúc sa návrhu sťažovateľa na rozhodnutie vo veci ústavnej sťažnosti (petit), ktorým je ústavný súd, prihliadajúc na § 45 zákona o ústavnom súde, viazaný, ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť je v relevantnej časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu zjavne neopodstatnená, keďže sťažovateľom formulovaný návrh na rozhodnutie vo veci ústavnej sťažnosti (napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu) nedáva podklad možnosti vysloviť porušenie označeného základného práva (m. m. II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06).

20. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

21. Odhliadnuc od už uvedeného, ústavný súd už len pre úplnosť k samotnej argumentácii sťažovateľa k porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poukazuje na skutočnosť, že k uplatneniu ochrany citovaného základného práva došlo zo strany sťažovateľa v čase, keď namietané porušenie základného práva už nemohlo trvať, keďže v čase doručenia ústavnej sťažnosti (26. januára 2022) už dovolacie konanie, ktorého výsledkom bolo napadnuté uznesenie, bolo právoplatne skončené doručením napadnutého

uznesenia najvyššieho súdu stranám sporu (7. januára 2022). Uvedená skutočnosť je v súlade so stabilnou judikatúrou ústavného súdu (m. m. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, II. ÚS 139/02) dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

22. Ústavný súd preskúmal ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a dospel k záveru, že argumentácia sťažovateľa nie je spôsobilá viesť k záveru o ústavnej neudržateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, t. j. k záveru o tom, že zo strany najvyššieho súdu došlo k odmietnutiu spravodlivosti, resp. prístupu sťažovateľa k súdu.

23. Právo na spravodlivé súdne konanie sa v civilnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za ktorých splnenia civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom vrátane dovolacích konaní (m. m. II. ÚS 581/2017). Ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania, resp. v prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti [§ 420 písm. f) CSP] otázka posúdenia prípustnosti a dôvodnosti dovolania je vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (IV. ÚS 198/2020, IV. ÚS 231/2021). Zároveň ústavný súd svojimi rozhodnutiami oponuje najvyššiemu súdu vtedy, ak tento dovolania posudzuje príliš formalisticky a reštriktívne so zreteľom na skutočný obsah dovolania a princíp materiálneho (nie formálneho) posúdenia existencie dôvodov zakladajúcich možnosť dovolacieho prieskumu (I. ÚS 336/2019, I. ÚS 186/08, I. ÚS 164/2012, IV. ÚS 372/2020, IV. ÚS 231/2021).

24. Vzhľadom na už uvedené ambíciou ústavného súdu nie je hodnotiť, či sťažovateľom podané dovolanie, v ktorom namieta nesprávne právne posúdenie, je prípustné a zároveň dôvodné, čo by bolo neprípustným zásahom do rozhodovacej autonómie dovolacieho súdu v otázke posudzovania prípustnosti a dôvodnosti dovolania (m. m. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016). Úlohou ústavného súdu je posúdiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z toho pohľadu, či závery v ňom uvedené zodpovedajú požiadavkám obsiahnutým v práve na spravodlivé súdne konanie, a teda či sú ústavne udržateľné (m. m. IV. ÚS 372/2020, IV. ÚS 197/2021).

25. Sťažovateľ vznáša dve zásadné námietky, ktorými namieta jednak závery najvyššieho súdu prezentované v bode 12 tohto uznesenia, pričom odkazuje na neústavnosť zákazu súbehu dovolacích dôvodov uplatnených podľa § 420 a § 421 CSP, ktoré vedú k záveru o odmietnutí spravodlivosti. Druhou námietkou sa nestotožňuje so záverom najvyššieho súdu, že ním uvádzané rozhodnutia najvyššieho súdu sú skutkového, a nie právneho charakteru.

26. Po preskúmaní podstatných častí napadnutého uznesenia najvyššieho súdu obsiahnutých v časti I tohto uznesenia ústavný súd konštatuje, že argumenty uvádzané sťažovateľom nie sú spôsobilé viesť k záveru o ústavnej neudržateľnosti citovaného rozhodnutia.

27. Aj napriek konštatovaniu obsiahnutému v bode 12 tohto uznesenia najvyšší súd pristúpil k preskúmaniu argumentácie sťažovateľa, ktorou odôvodňoval (aj keď celkom nelogicky) súbeh dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. Správne rozobral sťažovateľom ako dovolateľom namietané rozhodnutia, ktorými tento odôvodňoval (opäť celkom nelogicky) existenciu jednak ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a zároveň aj rozdielnosť v rozhodovaní dovolacím súdom.

28. Najvyšší súd pritom správnym spôsobom identifikoval právnu otázku, na ktorej vyriešení spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu pozri bod 8 tohto uznesenia), pričom, berúc do úvahy obsah dovolateľom namietaných rozhodnutí najvyššieho súdu, dospel k záveru o tom, že identifikovaná právna otázka nebola v predmetných rozhodnutiach riešená. Naopak, dovolací súd poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré predmetnú právnu otázku, na ktorej vyriešení bolo založené aj dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, preskúmavalo, pričom zdôraznil totožnosť záverov pri riešení zásadnej otázky, na základe čoho sa má určiť vyrovnací podiel spoločníka v obchodnej spoločnosti podľa § 61 ods. 2 a 3 Obchodného zákonníka.

29. Najvyšší súd teda v napadnutom uznesení vyčerpávajúcim spôsobom reagoval na jednotlivé námietky sťažovateľa ako dovolateľa súvisiace s nosnou argumentáciou odkazujúcou na predmetné rozhodnutia najvyššieho súdu, že vo veci konajúci odvolací súd sa odklonil pri riešení právnej otázky od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a zároveň že ide o právnu otázku, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

30. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade sa najvyšší súd neodmietol zaoberať mimoriadnym opravným prostriedkom sťažovateľa, ktorým napadol rozhodnutie odvolacieho súdu, jeho dovolanie riadne preskúmal, no keďže dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania [ani podľa § 421 ods. 1 písm. a) a ani podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP] nezistil, následne sformuloval svoj právny záver o neprípustnosti podaného mimoriadneho opravného prostriedku a rozhodol o ňom spôsobom, ktorý mu Civilný sporový poriadok prostredníctvom § 447 písm. f) umožňuje.

31. Ústavný súd na doplnenie konštatuje, že v prípade dovolania podaného pre právne posúdenie veci môže byť jeho prípustnosť založená na viacerých dôvodoch, t. j. na odklone od ustálenej praxe dovolacieho súdu, na neexistencii dovolacej praxe, resp. na rozdielnosti tejto praxe. Zákonom ustanovený spôsob vymedzenia dovolacích dôvodov pre nesprávne právne posúdenie (§ 432 CSP), resp. pre existenciu väd zmätočnosti (§ 431 CSP) korešponduje s tým, že ide vo svojej podstate o rozdielne dovolacie dôvody, ktoré možno uplatniť popri sebe (I. ÚS 643/2017). Pokiaľ dovolateľ označí len jeden z nich, nemôže dovolací súd sám vykonať dovolací prieskum aj z hľadiska dôvodov prípustnosti dovolania zakladajúcich sťažovateľom neoznačený dovolací dôvod. To nevyklučuje judikatúrne závery o tom, že dovolací súd nie je viazaný konkrétne označenými dôvodmi prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP (IV. ÚS 644/2021).

32. Z uvedeného vyplýva, že v prípade takéhoto súbežného označenia dvoch dovolacích dôvodov je aplikabilita uvedeného názoru ústavného súdu nevyhnutná a najvyšší súd sa s ňou musí

vysporiadať, čo v danom prípade aj urobil (bod 28 tohto odôvodnenia). Vzhľadom na už uvedené preto prvú námietku sťažovateľa ústavný súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

33. Druhou námietkou sa sťažovateľ v podstate snaží spochybniť záver dovolacieho súdu o tom, že sťažovateľom ako dovolateľom uvádzané rozhodnutia najvyššieho súdu neriešia právnu otázku zásadnú pre rozhodnutie v predmetnej veci. Na podporu svojho záveru však žiadnu bližšiu argumentáciu odôvodňujúcu tento záver nepredkladá. Na podklade uvedeného preto ani druhá námietka sťažovateľa nie je dôvodná. Z relevantných častí napadnutého uznesenia najvyššieho súdu pritom vyplýva, že tento podal dovolateľovi detailnú argumentáciu k obsahu rozhodnutí najvyššieho súdu, na ktoré sa dovolateľ odvolával.

34. S prihliadnutím na doteraz uvedené z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Jeho postup pri preskúmaní dovolania sťažovateľa nemožno hodnotiť ako taký, ktorým došlo k tzv. *denegatio iustitiae*, teda odmietnutiu prístupu k dovolaniu.

35. Berúc do úvahy predbežné závery k zásadnej argumentácii sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadny nedostatok majúci charakter porušenia základného práva na prístup k súdu, ktorý by odôvodňoval zásah do napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Keďže z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z pohľadu argumentácie sťažovateľa, ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

36. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu